

Taastrup Agility Klub

Træningsplads:

Snubbekorsvej 24C

2630 Taastrup

Hjemmeside:

www.tak-agility.dk

Formand:

Kim Andersen

formand@tak-agility.dk

Kasserer:

Pia Georgsen

kasserer@tak-agility.dk

Medlemskartotek:

Ind/udmelding, ændring af medlemsoplysninger, telefon og e-mail

Christina Engstrøm

medlemskab@tak-agility.dk

Nyhedsbrevet

Ønsker du at skrive til nyhedsbrevet kan det gøres på:

nyhedsbrev@tak-agility.dk

Billeder, ideer, ris, ros, forslag og kommentarer er altid velkommen.

Taastrup Agility Klub har copyright © på alle artikler, tegninger og fotos.

Enhver form for gengivelse er ikke tilladt uden skriftlig accept fra TAK inden

Hundesprog og signaler - af Kim Andersen

Hvad bygger træningen på?

Hvis du skal lære din hund noget, er der flere væsentlige faktorer som du bør sætter dig ind i, hvis i skal have succes med træningen. I Taastrup Agility Klub (herefter TAK) har vi valgt en læringsform med udgangspunkt i en behavioristisk tilgang fra - Pavlov, Lorenz, Skinner, Anders Hallgren, Roger Abrantes, Turid Rugås og Rene Sjöbergs arbejde og teorier. TAK's metoder til at træne hunde, bygger udelukkende på positiv stimulering og respons. Dvs. at vi ikke på nogen måde påtvinger hunden noget ubehag i mens den prøver at lære, hverken fysisk eller psykisk.

For at undgå **fysisk ubehag**, betyder det at vi:

- ikke slår.
- ikke råber.
- ikke trækker eller hiver.
- ikke tvinger fysisk - ved at trykke eller lign..
- ikke straffer på nogen måde.
- altid tager hensyn.
- gør alting så let, behageligt og forståeligt for hunden, som muligt.

Du kan sammenligne med hvordan man lære børn noget. Børn lærer bedst og hurtigst under positive, trygge og rolige forhold, hvor de får opmuntring, anerkendelse og ros. Det kan din hund også bedst lide!

Negativ læring

Indtil 1967 var det stadig tilladt at lære måtte slå børn i skolen. (I 1985 og i 1997, blev det også forbudt forældre at afstraffe deres egne børn, både fysisk og psykisk). De som har prøvet at gå i skole under disse forhold, har måske prø-

vet, eller set virkningen af, at blive slået eller straffet for at lære. Metoden kaldes "Negativ læring", og det giver desværre resultat at tvinge en læring igennem fysisk, men for dem som har prøvet at modtage denne form for læring, bliver det ikke husket med glæde.

Næsten det samme gør sig gældende for hundene. Tidligere var det helt almindeligt, at hundetræning foregik med tvang og straf, men denne lidt "syge" læringsmetode, bruges næsten ikke længere. Hvis vi trænede, som man gjorde før i tiden, ved at tvinge hundene med hiv, træk, klø og tvang, så ville hunden prøve at gøre som vi vil have, af frygt for mere ubehag. Men hunden ville:

- aldrig gøre det med glæde!.
- ikke være motiveret for at gentage øvelserne, flere gange.
- ikke være motiveret for at lære mere

og svære ting.

- ikke prøve noget selvstændigt.

- være meget svær at arbejde med, uden snor, og på afstand.

Læring og agility

Netop disse ting er grundstenene i det samarbejde og tillidsforhold, der skal være mellem hund og fører, hvis vi skal løbe agility sammen. Når vi løber agility med vores hund er den ikke i snor og skal udfører forskellige kommandoer, i op til ti meters afstand, i fuld fart. Det kan kun lade sig gøre hvis hunden er lydige, samarbejdsvillig, topmotiveret og samtidigt synes det er sjovt og behageligt.

Psykiske ubehag

Hvad psykiske ubehag er for hunden er sværere at forstå, fordi vi ikke kan tage udgangspunkt i hvordan vi mennesker forstår psykisk ubehag. Hvis vi skal forstå hvad der psykisk er ubehageligt for hunden, er vi nødt til at sætte os ind i hundens sprog og adfærd. Denne lære om adfærd og sprog kaldes også "etologi"

Hvor kommer hundens sprog fra?

Hunden er ikke født med et sprog. Evnen til at kommunikerer og signalere er noget den skal lære og træne for at blive god til. Den første "læremester" er hvalpenes mor. Hun er den første, som med stor tålmodighed, viser hvalpen de første signaler. Derfor har det stor betydning at din hvalps mor er en omgængelig og velfungerende

hund, med et godt sprog, der kan omgås andre hunde. De andre hvalpe i kullet er også meget vigtige for hvordan hvalpen lære at kommunikerer. Så snart hvalpene kan, bruger de næsten hele deres vågne tid i at lege med hinanden. Legen er basis for at lære at kommunikere.

Denne måde at lære på fortsætter de første 2-3 år af hundens liv hvor den skal have en masse erfaringer i at møde og forstå andre hunde. Her er det vigtigt at du som hundeejer søger for at det er gode positive erfaringer. Din hund lære ikke noget godt ved at møde hunde med forkert adfærd eller komme i slagsmål, tværtimod kan det sætte dybe spor i hunden som kan være meget svære at komme af med igen.

Hundesprog

Hunden kommunikerer ikke gennem verbale lyde, knurren og gøen. Hundens lyde bruges til at advare og skabe opmærksomhed med og er ikke særligt avanceret.

Hunde kan kommunikere på afstand

Hundens "sprog" som den kommunikerer med, både til andre artsfæller og til os mennesker, er bygget op af 30-50 forskellige synlige fysiske signaler, som hver for sig, og brugt sammen, betyder for

skellige ting. Nogen af signalerne er synlige på op til 50 meters afstand. Hunden sender som regel flere signaler samtidigt, som betyder det samme. Det er hundens måde at sikre den ikke bliver misforstået eller overset når den kommunikerer. Det går meget hurtigt når hunde kommunikerer, og det er næsten umuligt at få det hele med, - ofte er det hele overstået, inden det "utrænede øje" har set noget. Hunden sender signaler til andre hunde, men også til os mennesker. Desværre "overser" vi

ofte hvad hunden prøver at "fortælle" os, dels fordi vi ikke er opmærksomme, - og dels fordi vi ikke ved hvad signalerne betyder og hvordan adfærden skal forstås. Men det kan der rådes bod på. Vi kan sagtens lære

Dette signal gælder for alle hunderacer, uanset om hunden har "kipører" som en foxterrier eller hængører som en beagle. I forhold til en ulvs øre er de selvfølgelig noget hæmmet, men det er bl.a. derfor de sender flere signaler på en gang.

"hundesprog" til husbehov, og på den måde blive bedre til at forstå, hvad vores hund prøver at fortælle os. Der findes mange gode bøger på dansk om emnet, som både er let forståelige, og som hurtigt vil give en solid basis indsigt. Der er en litteraturliste til sidst i denne artikel.

Fortolkning af adfærd

Der er to vigtige grundlæggende regler som du skal huske når du fortolker din hunds signaler.

Ved aggressiv, dominant, sikker, overlegen eller truende adfærd,

- prøver hunden altid at gøre sig fysisk **stor**.

Ved pacificerende, dæmpende, underlegen eller usikker adfærd,

- prøver hunden altid at gøre sig fysisk **lille**.

Et godt eksempel er hundens ører. Når hunden f.eks. er dominant, sikker og overlegen, står ørene op og lidt fremadrettet. De fylder mest muligt set forfra.

Når hunden f.eks. er pacificerende, dæmpende, underlegen, bange og usikker ligger ørene tilbage langs hundens hoved. De fylder mindst muligt set forfra.

Aggression og dominans

Det meste af hundens adfærd og signaler er "ikke aggressivt". Hvis du vil forstå hvorfor, kan du kigge på en ulveflok. Hunden er et flokdyr som nedstammer fra ulven, der også er et flokdyr. I ulvens verden vil aggression og til dels dominans, (som ikke afklares hurtigt), blive ting som bidrager til ulveflokkens opløsning og undergang. En ulveflok består af 8-12 dyr, som lever harmonisk sammen i et meget fint hierarki, hvor hensynet til hinanden + alles bidrag til flokken, sikre flokkens overlevelse. Derfor er de fleste af de signaler, og den adfærd, som både ulve og hunde udfører "ikke aggressive".

Oversat til vores brug på træningspladsen betyder det at hunden ikke er "trodsig" eller prøver at modarbejde os bevidst, - det findes stort set ikke i dens natur.

I stedet "RÅBER" den, via sit hundesprog, ofte til os at:

- den ikke forstår hvad vi prøver at lære den.
- den acceptere os som "flokleder" og ikke vil dominere os.
- vi er alt for voldsomme i vores kropssprog og mimik og det gør den usikker og bange.

Dæmpende signaler

Måden som hunden "råber" på, er gennem nogle signaler, som man kalder "Calming signals". Direkte oversat betyder det "beroligende signaler" - men på dansk har vi valgt at kalde dem "**dæmpende signaler**". Det er en gruppe signaler som har til formål at fortælle andre hunde (og mennesker) at den ikke vil:

- noget ondt.
- dominerer, men accepterer andre omkring sig.
- i konflikt eller slagsmål.

Der er flere forskellige dæmpende signaler og de starter med små, meget svage signaler og bliver

gradvist større og mere tydelige.

Dæmpende signaler kan

f.eks. være:

- Slå blikket væk
- Tabe ørene, både til siden og bagud
- Gabe
- Hurtig blinken med øjnene
- Slikke om snude og mundviger
- Løfte en pote
- Dreje hoved. (og hals)
- Gøre kroppen tung
- Ryste sig
- Loppe sig
- Fryse (stå stille i et møde)
- Langsomme bevægelser
- Lege buk (når hunden gå ned i forbenene)
- Sætter sig (på grund af pres)
- Lægger sig (på grund af pres)
- Snuse i græsset (på grund af pres)
- Tisse (på grund af pres)
- Gå i mellem mennesker eller hunde i presset situationer.

Hunden til venstre laver et "legebuk". For at lege eller løse op på en presset situation

Nogen af disse signaler og adfærd har tidligere været kaldt "overspringshandlinger" og forklaret som "uforståelige" og uprovokeret. Det er selvfølgelig ikke hver gang, at hunden udfører nogen af de ovennævnte adfærd/signaler det betyder noget. Den kan gabe, fordi den er træt, - den kan tisse, fordi den skal tisse - og snuse i græsset, når den synes den har lyst. Men i situationer hvor hunden bliver presset, sender den disse signaler for at markerer, at den synes det er ubehageligt. Hvis presset fortsætter, sender den flere og mere tydelige signaler, indtil den bliver forstået.

Hvad presser hunden?

Pres kan være mange ting og foregå på mange måder. Det er ofte en, for hunden, ubehagelig fastlåst situation hvor hunden ikke kan "slippe" væk, og tage flugten som vil være den naturlige adfærd.

Et af stederne hvor vi presser hunden, er når vi

træner den. Vi prøver at vise den hvilken adfærd vi ønsker og den prøver, så godt den kan, at udføre den. Desværre sker det ofte at vi taber tålmodigheden og ikke giver hunden tid og plads til at forstå hvad vi vil. Så begynder vi måske at råbe eller på anden måde at "skælde ud" - og det forstår hunden ikke!

Nogen mennesker misforstår hundens sprog og siger: "se den ser skyldig og ked ud af det - den hænger med kroppen, ørene og halen, den forstår godt at den har gjort noget galt" Men intet kunne være mere forkert, den forsøger at "dæmpe" os, så vi ikke længere reagerer så voldsomt, den forstår ikke sammenhængen for vores frustration og vrede.

Hvordan skal jeg så undgå at hunden føler ubehag under træningen?

Du skal:

- opfører dig roligt.
- have masser af tålmodighed.
- Undgå at træne hund, hvis du er gal eller ophidset.
- huske at hunden prøver at gøre dig tilfreds.
- undgå at presse på - men bruge den tid som er nødvendigt.
- gøre det så nemt som muligt for hunden.
- ændre din indlæring - hvis hunden ikke forstår hvad du vil.
- bruge masser af ros og godbidder.
- nyde processen og samarbejdet med din hund.

Hvis du vil læse mere om disse emner, kan du læse:

Turid Rugaas - På talefod med din hund

Roger Abrantes - Hundesprog

Irene Jarnved - Hunden i hverdagen

Renee Sjøberg - Hundesprog

Anders Halgreen - Forstår du din hund

Anders Halgreen - Problemhunde og hundeproble-

mer

På generalforsamlingen d 30 august 2010 blev følgende bestyrelse sammensat og efterfølgende konstitueret:

Bestyrelse

Formand	Kim Andersen Ulvelunden 38	60 64 82 50 4622 Havdrup	formand@tak-agility.dk
Næstformand	Ole Høj Kollensøvej 8	40 29 22 21 3550 Slangerup	ohoj@mail.dk
Kasserer	Pia Georgsen Knudsvej 19	56 16 92 18 4623 Lille Skensved	kasserer@tak-agility.dk

Medlem	Birgit Andersen
Medlem	Jeanel Kristensen
Medlem	Christina Engstrøm
Medlem	Liva Nielsen
1 Suppleant	Lisbeth Pohl
2 Suppleant	Majken Johannessen

VIP i TAK

Medlemskartotek	Christina Engstrøm	61 20 66 49	takholdfordeler@gmail.com
Forretningsudvalg	Kim Andersen	60 64 82 50	formand@tak-agility.dk
Strukturudvalg	Ole Høj	40 29 22 21	ohoj@mail.dk
Arrangementsudvalg	Birgit Andersen	29 25 82 35	birgit-hansen@mail.dk
Græs-minister	Bjarne Nor Jensen		
Hjemmeside	Ole Høj	40 29 22 21	web@tak-agility.dk
Information	Ole Høj	40 29 22 21	info@tak-agility.dk
Pokalturneringen	Jeanel Kristensen	51 96 58 50	j.kristensen@ofir.dk
Pokalturneringen	Tina Lüthje		
Redskaber	Jeanel Kristensen		
DGI kontakt	Kim Andersen	60 64 82 50	formand@tak-agility.dk
Klubhus mv	Birgit Andersen		
Klubhus mv	Liva Nielsen		
Affaldstømning	Jeanel Kristensen		
Klubtøj	Lonni Prirsching		
Revisor	Ayala Andersen		
Hjemmeside	www.tak-agility.dk		
Klub e-mail	e-mail@tak-agility.dk		
Medlemskartotek	medlemskab@tak-agility.dk		
Træningsareal	Snubbekorsvej 24C	2630 Taastrup	

AGILITY

POKALTURNERINGEN

NY KAMPDAG Tirsdag d. 23/11

Baneopsætning + gennemgang fra kl. 18

Første start kl. 18.30

D. 25 oktober blev det desværre nødvendigt at aflyse anden del af pokalturneringen pga. kraftig regn. I stedet bliver turneringen afviklet tirsdag d 23/11 kl 18. Det er samtidigt afslutningen på årets pokalturnering som har vist sig at være en god ide, med fin tilslutning fra både TAK og de fire øvrige medvirkende klubber. De andre klubber er Amagerlands Agility og Lydighed (AAL), Hundeforeningen af 1970 (HF70) og Bramsnæs hundeejerforening (BHF). Konceptet med, at de klubber som vil deltage, er nødt til at stille hjælpere, fungerer fint. I praksis betyder det at alle TAKs deltagere kan/skal give en "lille" hånd med til afviklingen undervejs. I denne første pokalturnering var der 40 deltagere på 10 hold. De fem hold var fra TAK. Men som man kan se af stilling i både spring og agility er det "Jordfræserne" fra AAL som fører. Det er dog meget tæt i toppen og der kan sagtens ske forskydninger endnu. Det er selvfølgelig en god grund til at møde op og heppe på TAKs hold. Hele klubben er selvfølgelig velkommen. Udover det spændende ved konkurrencen er det også meget lærerigt at se hvordan en konkurrence foregår og kan klart anbefales til dem som endnu har deres debut til gode. Det giver et godt billede af hvad vi går og træner til i det daglige.

Pokalturnering i 2011?

Når turneringen er færdig (og de store flotte pokaler forhåbentlig er endt i TAKs klubhus) evaluerer de deltagende klubber turneringen. Det er 99% sikkert at der kommer en ny turnering i 2011 og der sikkert ikke vil være de store ændringer.

Spring	Point	Still.	Klub
Bramsnæs	30,5	4	BHF
De håbefulde	24	9	TAK
De seriøse	25	8	TAK
HF70 Team 2	31,5	3	HF70
HF70 Team 3	27,5	6	HF70
Hotdogs	0	10	TAK
Højdespringerne	36,5	2	AAL
Jokerne	25,5	7	TAK
Jordfræserne	37,5	1	AAL
Turboholdet	29	5	TAK

AGILITY	Point	Still	Klub
Bramsnæs	33,50	3	BHF
De håbefulde	25,25	7	TAK
De seriøse	25,25	7	TAK
HF70 Team 1	33,00	4	HF70
HF70 Team 2	23,75	9	HF70
Hotdogs	0,00	10	TAK
Højdespringerne	33,00	4	AAL
Jokerne	34,00	2	TAK
Jordfræserne	34,50	1	AAL
Turboholdet	29,25	6	TAK

TAK kalender 2010/2011

Så er de vigtigste datoer ved at være på plads for 2011. Bestyrelsen og arrangementsudvalget har sat dato på de fleste begivenheder i TAK for 2011, så nu kan du planlægge i god tid.

Men inden er der nogle forskellige vigtige datoer i 2010 vi skal igennem.

16 + 18 november afsluttende prøver

23 november Pokalturneringen

28 november kl 10.00 Adventstur i Dyrehaven
Tag med på TAK's traditionsrige adventstur i Dyrehaven. Vi mødes traditionen tro ved "Røde port" ved Klampenborg S-tog station kl. 10:00. Herfra går vi en dejlig tur i Dyrehaven, hvor der er god mulighed for både frisk luft og kronstyr.

Vi slutter med at varme os på gløgg og æbleskiver, (Sodavand til børnene) og ønske hinanden god jul og godt nytår. Tilmelding og betaling senest 24 november, på tilmeldingsliste i klubhuset eller via mail: tilmelding@tak-agility.dk,

Skriv i mailen: "Adventstur" og antal deltagere på mailen. Pris: 25 kr. pr. person

- NB tilmelding er bindende

2011

7 marts 2011

Introaften, gennemgang af agilityregler mv.

Træningsstart 2011 i UGE 12

6 april 2011 - Arbejdsaften kl 18-21

9 april 2011 - Rally prøve /stævne

15 maj 2011 - Arbejdsdag kl 9-15

25 maj 2011 - Ekstra træning

18 juni 2011 - Klubmesterskab

17 august 2011 - Arbejdsaften 18-21

28 august 2011 - TAK Cup

25 september 2011 - Arbejdsdag 9-15

10 oktober 2011 - Ekstra træning

2 november 2011 - Foredrag

27 november 2011 - Adventstur

AFLYSNING

Den annoncerede arbejdsdag og aften

D 13 + 21 november er aflyst.

Har du alligevel lidt kræfter tilovers og er lidt fleksibel i forhold til tiden vil der blive et par "uformelle" aftner i stedet.

Tilmelding til Birgit

Dåser på parkeringspladsen

Nogen har været så "uheldige" at glemme at smide tomme dåser ud, og blot efterladt dem på parkeringspladsen. Det er ekstra "uheldigt" fordi det skete 2 uger i træk. Desværre var der en hund som skar poten på en af de dåser som var kørt i stykker af bilerne. Dette var sikkert ikke hensigten, men kunne let have været udgået hvis dåserne ikke var blevet efterladt på parkeringspladsen. Dette er en kraftig appel til at vi hjælpes ad med at undgå det sker igen. Næste gang er det måske din hund.

De afsluttende prøver

Tirsdag d. 16 november, og torsdag d. 18 november er der afsluttende prøver for alle klubbens medlemmer

Ideen med prøverne

Prøverne har til formål at teste hvor gode I er blevet i løbet af efterårets træning. Niveaulet er lagt således at hvis I har deltaget i træningen 9-10 gange (ud af 12) vil I bestå prøven uden større besvær. Har I derimod forsømt meget vil det selvfølgelig blive en del vanskeligere.

Prøverne er med til at bedømme om I er klar til at rykke op på et svære træningsniveau næste år, - og det skulle helst være til alles fordel at vi på holdene har nogenlunde samme niveau og kan bygge træningen videre fra det.

Der kan sagtens være gode grunde til at tage det samme niveau flere gange – og det er helt OK.

Prøverne i praksis

Alle vil blive individuelt testet i 5-6 små moduler, som er forskellige alt efter hvilket niveau I har trænet i efteråret.

Det tager selvfølgelig lidt tid og der kan godt være lidt ventetid mellem de forskellige prøver. Vi beder derfor alle om at vise lidt overbærenhed og tålmodighed, samt hjælpe til hvor det er nødvendigt så vi kan blive så hurtige færdigt som muligt.

Ingen prøve, ikke bestået eller ikke klar til at rykke videre

Hvis der er nogen som ikke består prøven eller som af en eller anden grund ikke er klar til at rykke videre endnu, er det muligt at tage det samme niveau om igen, - for nogen vil det betyde at flytte træningsdag. Snak evt. med din instruktør. Hvis der er nogen som ikke kommer den sidste gang og derfor ikke deltager i prøven vil det være trænerne som bedømmer om I er klar til at gå videre.

Dommere og bestikkelse

Det er klubbens egne trænere der bedømmer hinandens hold og selv om det officielt ikke kan lade sig gøre at bestikke nogen skader det sikkert ikke med en god kage. :-)

Vinder af quizzen fra sidste nummer

Det blev **Christina Engstrøm** som var den eneste der gættede løsningen. Stort tillykke!

T-shirten fås ved henvendelse til Lonni.

Nye instruktører på vej

I weekenden d 5-7 november blev TAKs føl **Tina, Louise, Anna, Christina og Ilse** færdige med 3 weekendkurser som er et stort skridt på vejen mod at blive instruktør. De har gjort det flot og repræsenteret klubben på bedste vis. Stort tillykke. Nu mangler der "bare" 3 skriftlige prøver, 2 mundtlige og ca. 1 års praktik før de er færdige, det glæder vi os meget til.

**God jul
og
Godt nytår**